

Chương 5
III. Cơ cấu xã hội giai cấp và
liên minh giai cấp, tầng lớp
trong thời kỳ quá độ lên
CNXH ở Việt Nam

1. Cơ cấu xã hội giai
cấp trong thời kỳ quá
độ lên CNXH ở Việt
Nam

Sự biến đổi cơ cấu xã hội - giai
cấp vừa đảm bảo tính **quy luật
phổ biến** vừa mang tính **đặc
thù** của xã hội Việt Nam

Trong sự biến đổi của cơ cấu
xã hội - giai cấp, **vị trí, vai trò**
của các giai cấp, tầng lớp xã
hội ngày càng được khẳng định

Có vai trò **quan trọng đặc biệt**

Giai cấp công nhân

Trong thời kỳ quá độ lên CNXH

Là giai cấp **lãnh đạo** cách mạng
thông qua đội tiên phong là Đảng
Công sản Việt Nam

Đại diện cho phương thức sản
xuất tiên tiến

Giữ vị trí **tiên phong** trong sự
nghiệp xây dựng CNXH, đi đầu
trong sự nghiệp CNH - HĐH

Là lực lượng **nòng cốt** trong liên
minh giai cấp với nông dân và đội
ngũ trí thức

Có những biến đổi nhanh về **số
lượng, chất lượng**, sự thay đổi
đa dạng về **cơ cấu**

Bộ phận công nhân **hiện đại**,
công nhân **trí thức** ngày càng
lớn mạnh

Trình độ chuyên môn, kỹ thuật,
tay nghề, tác phong, kỷ luật lao
động ngày càng được **nâng lên**

Sự **phân hóa giàu nghèo** trong
nội bộ công nhân ngày càng rõ nét

Giai cấp nông dân cùng với
nông nghiệp và nông thôn
có **vị trí chiến lược** trong sự
nghiệp CNH - HĐH nông
nghiệp, nông thôn gắn với xây
dựng nông thôn mới

Có sự biến đổi, đa dạng về **cơ cấu**

Có xu hướng **giảm dần về số
lượng**, tỉ lệ trong cơ cấu xã hội
giai cấp

Một bộ phận chuyển thành **công
nhân, chủ trang trại**

Sự **phân hóa giàu nghèo** trong
nội bộ nông dân ngày càng rõ

Đội ngũ trí thức: Là lực lượng
lao động sáng tạo đặc biệt quan
trọng trong tiến trình đẩy mạnh
CNH - HĐH đất nước và hội nhập
quốc tế, xây dựng nền kinh tế trí
thức

Đội ngũ doanh nhân: Đang
phát triển nhanh về số
lượng, quy mô và vai trò, là
tầng lớp xã hội đặc biệt được
Đảng chủ trương xây dựng
thành một đội ngũ vững mạnh

Phụ nữ: Là lực lượng **quan
trọng và đông đảo** trong đội
ngũ lao động tạo dựng nền xã
hội

Đội ngũ thanh niên: là **rường cột của
nước nhà**, chủ nhân tương lai của đất
nước, lực lượng xung kích trong xây dựng
và bảo vệ Tổ Quốc

Tóm lại: Trong thời kỳ quá độ lên
CNXH ở Việt Nam, các giai cấp
và tầng lớp xã hội **biến đổi liên
tục** trong **nội tại** mỗi giai cấp,
tầng lớp hoặc **xuất hiện thêm**
các nhóm xã hội mới

Cần có những **giải pháp** xác thực, đồng
bộ và tác động tích cực để các giai cấp,
tầng lớp có thể khẳng định vị trí xứng đáng
và phát huy đầy đủ, hiệu quả vai trò của
mình trong cơ cấu xã hội

2. Liên minh giai cấp ở
Việt Nam

a) Nội dung của liên minh giai
cấp, tầng lớp trong thời kỳ quá
độ lên CNXH ở Việt Nam

Nội dung kinh tế

Là nội dung **cơ bản, quyết định
nhất**, là cơ sở vật chất - kỹ thuật
của liên minh trong thời kỳ quá độ
lên CNXH

Thực chất là sự **hợp tác** giữa giai
cấp công nhân, nông dân, trí thức
và mở rộng liên kết hợp tác với
các lực lượng khác, nhất là đội
ngũ doanh nhân... để xây dựng
nền kinh tế mới XHCN hiện đại

Nội dung chính trị

Giữ vững lập trường chính trị - tư
tưởng của giai cấp công nhân, **vai
trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản
Việt Nam** đối với khối liên minh và
toàn xã hội để xây dựng và bảo vệ
vững chắc chế độ chính trị, giữ vững
độc lập dân tộc và định hướng đi lên
CNXH

Xây dựng **nhà nước pháp
quyền XHCN** của nhân dân, do
nhân dân, vì nhân dân. Đảm bảo
các lợi ích chính trị, các quyền
dân chủ, quyền công dân, quyền
làm chủ, quyền con người

Nội dung văn hóa xã hội

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, **cùng
xây dựng** nền văn hóa Việt Nam
tiên tiến, đậm đà bản sắc văn hóa
dân tộc, đồng thời tiếp thu những
tinh hoa, giá trị văn hóa của nhân
loại và thời đại

Nâng cao chất lượng nguồn nhân
lực, xóa đói giảm nghèo, thực hiện
tốt các **chính sách xã hội** với công
nhân, nông dân, trí thức và các tầng
lớp nhân dân, nâng cao dân trí,
thực hiện tốt an sinh xã hội

Đẩy mạnh CNH - HĐH, **giải quyết tốt mối
quan hệ** giữa tăng trưởng kinh tế với đảm bảo
tiên bộ, công bằng xã hội, tạo môi trường và
điều kiện thúc đẩy biến đổi cơ cấu xã hội - giai
cấp theo hướng tích cực

b) Phương hướng cơ bản để
xây dựng cơ cấu xã hội giai
cấp và tăng cường liên minh
giai cấp, tầng lớp trong thời kỳ
quá độ lên CHXN ở Việt Nam

Xây dựng và thực hiện **hệ thống
chính sách xã hội** tổng thể nhằm
tác động, tạo ra sự biến đổi tích
cực cơ cấu xã hội, nhất là chính
sách xã hội liên quan đến cơ cấu -
xã hội giai cấp

Đối với công nhân: **Giáo dục, đào tạo, bồi
dưỡng**, phát triển cả về số lượng và chất
lượng, đảm bảo việc làm, nâng cao thu nhập,
sửa đổi, bổ sung các chính sách, pháp luật về
tiền lương, bảo hiểm, bảo vệ quyền lợi, nâng
cao đời sống công nhân

Đối với nông dân: **Hỗ trợ, khuyến
khích** nông dân học nghề, chuyển dịch cơ cấu
lao động, tiếp nhận và ứng dụng tiến bộ khoa
học công nghệ, tạo điều kiện thuận lợi chuyển
sang công nghiệp và dịch vụ, thực hiện có hiệu
quả và bền vững công cuộc xóa đói giảm nghèo,
khuyến khích làm giàu hợp pháp

Đội ngũ trí thức: **Xây dựng đội
ngũ lớn mạnh**, chất lượng cao,
có cơ chế chính sách đặc biệt
trong thu hút và đãi ngộ trí thức

Đội ngũ doanh nhân: **Tạo cơ
chế, môi trường thuận lợi** để
phát triển cả số lượng, chất
lượng. Có cơ chế chính sách
đảm bảo quyền lợi của họ

Đối với phụ nữ: Thực hiện tốt
bình đẳng giới, tạo điều kiện và
cơ hội cho phụ nữ phát triển toàn
diện

Với thế hệ trẻ: **Đổi mới** nội dung,
phương thức giáo dục, xây dựng
đạo đức, lối sống lành mạnh, tạo môi
trường và điều kiện thuận lợi trong
học tập, lao động

Tạo sự **đồng thuận** và phát huy
tinh thần **đoàn kết, thống nhất**
giữa các lực lượng trong khối liên
minh và toàn xã hội

Hoàn thiện **thể chế kinh tế thị
trường** định hướng XHCN, đẩy
mạnh phát triển khoa học và công
nghệ, tạo môi trường và điều kiện
thuận lợi để phát huy vai trò của
các chủ thể trong khối liên minh

Đổi mới hoạt động của Đảng,
Nhà nước, mặt trận Tổ quốc Việt
Nam nhằm tăng cường khối liên
minh giai cấp, tầng lớp và **mở
rộng khối đại đoàn kết toàn
dân**, phát triển bền vững đất nước